

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин та міжнародного права

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Вступ до професії»:
Змістовий модуль
«Міжнародні відносини та світова політика»**

для студентів

спеціальності	293 Міжнародне право
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	293.00.01 Міжнародне право
спеціалізації	1) Мультиплінарна дипломатія 2) Правове регулювання міжнародних економічних відносин

Київ – 2019

Розробник:

Мельник Ганна Мирославівна, к.і.н., доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Мельник Ганна Мирославівна, к.і.н., доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Факультету права та міжнародних відносин
Протокол від «29» серпня 2018 року № 1.

Завідувач
кафедрі міжнародних відносин
та міжнародного права

I.V. Жалоба

Робочу програму погоджено з керівником проекційної групи освітньої програми 293.00.01 Міжнародне право

_____ . 2018 р.

Гарант освітньої програми

L.O. Тимченко

Робочу програму перевірено

22.10 . 2018 р.

Заступник декана

A.Yu. Нашинець-Наумова

Продовжено:

на 2019 / 2020 н.р. (29) н. с. 20 р., протокол № 1

на 20 / 20 н.р. () н. с. р., протокол №

на 20 / 20 н.р. () н. с. р., протокол №

на 20 / 20 н.р. () н. с. р., протокол №

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування дисципліни	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денні	заочні
<i>«Вступ до професії»</i>		
<i>Вид навчання</i>	об'єктивна	
<i>Мова викладання, навчання та спілкування</i>	українська	
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	4 / 120	
<i>Курс</i>	1	
<i>Семестр</i>	1	
<i>Кількість теоретичних модулів з розподілом</i>	3	
<i>Обсяг кредитів</i>	4	
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	120	
<i>Аудиторні</i>	56	
<i>Модульний контроль</i>	8	
<i>Семестровий контроль</i>	30	
<i>Самостійна робота</i>	26	
<i>Форма семестрового контролю</i>	екзамени	
<i>Загальний модуль «Міжнародні відносини та зовнішня політика»</i>		
<i>Курс</i>	1	
<i>Семестр</i>	1	
<i>Обсяг кредитів</i>	1	
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	30	
<i>Аудиторні</i>	14	
<i>Модульний контроль</i>	2	
<i>Семестровий контроль</i>	5	
<i>Самостійна робота</i>	9	
<i>Форма семестрового контролю</i>	-	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни "Міжнародні відносини та світова політика" є формування у студентів наукового розуміння і знань основних проблем міжнародних відносин та світової політики впродовж періоду від 1945 р. до наших днів.

Завдання:

- формування у студентів здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- формування у студентів знання сутності політичних процесів на міжнародному, міждержавному та світовому рівнях;
- вироблення навичок виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- формування навичок визначати основні тенденції і проблеми світової політики;
- визначення правових основи міжнародних відносин;
- формування у студентів здатності до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- вироблення навичок генерувати нові ідеї;
- формування у студентів здатності розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, форми та способи їх реалізації, типи та види міжнародних акторів, їх роль в сучасних міжнародних відносинах та міжнародній політиці;
- формування у студентів здатності характеризувати природу та джерела зовнішньої політики держави, еволюцію підходів до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації системи зовнішньої політики та функціонування інститутів зовнішньої політики;
- визначення місця та ролі України у системі міжнародних відносин;

- формування вмінь та навичок студентів аналізувати структурні та функціональні моделі міжнародних відносин та взаємодії суб'єктів міжнародних відносин;
- вироблення навичок аналізу міжнародних відносин і світової політики з урахуванням історичного досвіду, об'єктивних та суб'єктивних чинників, інтересів суб'єктів міжнародних відносин і вміння відстоювати їх у дипломатичній діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- понятійно-категоріальний апарат проблематики міжнародних відносин та світової політики;
- основні документи, що регулюють міжнародну діяльність;
- закономірності, тенденції та особливості розвитку сучасних міжнародних відносин та світової політики та визначити пов'язані з ними майбутні можливості та ризики;
- міжнародну ситуацію, використовуючи різні джерела інформації для з'ясування потрібних обставин і фактів з метою надання міжнародно-правової оцінки подіям міжнародних відносин.
- характер головних особливостей, рушійних сил та механізмів функціонування міжнародних відносин у політичній, економічній та культурній сферах;
- основні міжнародні процеси і явища, конфлікти, війни, дипломатичні події, мирні переговори та конференції від 1945 року і до сучасного періоду.

вміти:

- оперувати найважливішими категоріями та поняттями міжнародних відносин;
- формулювати основні особливості міжнародних відносин та світової політики;

- збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав;
- визначати політичні, дипломатичні, іміджеві й інші ризики, пов'язані з заходами міжнародно-правового характеру, взаємодіяти з фахівцями відповідних галузей при підборі засобів мінімізації таких ризиків;
- застосовувати одержані знання й уміння з міжнародних відносин при вирішенні практичних завдань;
- визначати основні тенденції і проблеми світової політики;
- орієнтуватись у міжнародному політичному житті, геополітичному становищі, мати уявлення про роль і значення України у системі міжнародних відносин;
- обґрунтовувати свою світоглядну та громадянську позицію при аналізі сучасної ситуації з урахуванням знань, отриманих при вивченні курсу "Міжнародні відносини та світова політика";
- приймати практичні рішення, щодо оптимального застосування набутих теоретичних знань при виконанні своїх професійних обов'язків;
- збагачувати власний світогляд шляхом самоосвіти, творчо працювати над поглибленням і вдосконаленням своїх знань.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторні				Самостійна
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль 1. Міжнародні відносини та світова політика (від 1945 р. до наших днів)						
Тема 1. Вступ до курсу «Міжнародні відносини та світова політика»	2	2	-	-	-	1
Тема 2. Міжнародні відносини в Європі після Другої світової війни: європейська інтеграція і питання безпеки (1945 - сер. 2000-х рр.)	4	2	-	-	-	1
Тема 3. Міжнародні відносини після Другої світової війни: протистояння між США та СРСР (1945-1991 рр.)	4	-	2	-	-	2
Тема 4. Міжнародна політика в регіоні Близького та Середнього Сходу (серед. 1940-х - серед. 2000-х рр.)	4	-	2	-	-	2
Тема 5. Міжнародні відносини в Азії. Японія, Латинській Америці: від периферійності до модернізації (1945 - сер. 2000-х рр.)	4	-	2	-	-	2
Тема 6. Міжнародні відносини в постбіполярну епоху: становлення нового світового політичного порядку.	5	2	2	-	-	1
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-
Разом	25	6	8	-	-	9
Семестровий контроль	5					
Усього	30	6	8	-	-	9

5. Програма навчальної дисципліни

«Міжнародні відносини та світова політика»

Змістовий модуль 1. Міжнародні відносини та світова політика (від 1945 р. до наших днів)

Тема 1. Вступ до курсу «Міжнародні відносини та світова політика».

Предмет, об'єкт та завдання курсу «Міжнародні відносини та світова політика». Методологічна основа курсу. Структура курсу. Основні поняття.

Геополітичні моделі сучасної світової системи. Історіографія до курсу «Міжнародні відносини та світова політика».

Рекомендовані джерела: основні [1; 3; 4;5], додаткові [8; 9; 19;24;27; 33; 34; 39; 62].

Тема 2. Міжнародні відносини в Європі після Другої світової війни: європейська інтеграція і питання безпеки (1945 – серед. 2000-х рр.).

Передумови і початковий період євроінтеграції (кін. 40-х - кін. 60-х рр.). Інтеграція та безпека в Європі наприкінці 1960-х - сер. 1980-х рр. Сучасний етап європейської інтеграції: від Європейських Співтовариств до Європейського Союзу. Європейський Союз у 1992-2018 рр.: концептуальна та організаційна еволюція об'єднання.

Рекомендовані джерела: основні [1; 3; 4], додаткові [8; 19; 20; 26; 35; 36; 40;42; 45;46; 62].

Тема 3. Міжнародні відносини після Другої світової війни: протистояння між США та СРСР (1945-1991 рр.).

«Холодна війна»: поняття і генеза проблематики. Початок радянсько-американського міжнародно-політичного конфлікту (1945-1955 рр.). Період конфронтаційної стабільності (сер. 1950-х - поч. 1970- х рр.). Період міжнародно-політичної розрядки (поч. - кін. 1970-х рр.). Політичні стосунки СРСР і США у 1980-1991 рр.

Рекомендовані джерела: основні [1; 2; 3;4], додаткові [4; 34; 45;46; 48; 49;50; 51; 62].

Тема 4. Міжнародна політика в регіоні Близького та Середнього Сходу (серед. 1940-х - серед. 2000-х рр.).

Британська політична стратегія на Близькому і Середньому Сході після Другої світової війни. Стратегічні інтереси і блокова політика США в регіоні (сер. 40-х - кін. 60-х рр.). Поширення впливу СРСР в регіоні Близького і Середнього Сходу (сер. 50-х - кін. 60-х рр.). Формування та ескалація «близькосхідного питання» у 1940-х-кін. 1960-х рр. Арабо-ізраїльський

політичний конфлікт у 1970-х - 1980-х рр. Основні проблеми міжнародних відносин на Близькому і Середньому Сході протягом 1970-х — поч. 1990-х рр. Міжнародна політика в регіоні наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст.

Рекомендовані джерела: основні [1; 2; 3;4], додаткові [10; 11; 15; 25; 45;46; 48; 49;50; 51; 16;18;21].

Тема 5. Міжнародні відносини в Азії, Африці, Латинській Америці: від периферійності до модернізації (1945 - сер. 2000-х рр.).

Політичні процеси в підсистемних світової політики й деколонізація (сер. 40-х - кін. 60-х рр.). Міжнародна політика та системні конфлікти в «третьому світі» (кін. 60-х - поч. 90-х рр.). Міжнародні відносини в сучасному незахідному світі (90-ті - сер. 2000-х рр.).

Рекомендовані джерела: основні [1; 2; 3;4], додаткові [10; 11; 15;25; 45;46; 48; 49;50; 51; 54;65].

Тема 6. Міжнародні відносини в постбіполярну епоху: становлення нового світового політичного порядку.

Міжнародна політика провідних центрів сили протягом 1990-х - серед. 2000-х рр. (США, ЄС, Японія, Китай, Індія, Росія). Конфігурація нового світопорядку: варіанти після падіння СРСР: однополярний світовий лад; гегемонія супердержави США?; політичне піднесення Китаю; повернення до біполярності?; стратегічна тенденція після 11 вересня 2001 р.; багатополарний світ? Сучасна міжнародна політика і глобалізація; співвідношення і зв'язок.

Рекомендовані джерела: основні [1; 2; 4; 5], додаткові [16;17;19; 24; 31; 37; 44; 56; 57; 58; 59; 60; 66; 72; 74; 77; 79].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студентів	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Всього
1	Вивчення лекцій	1	3	3	3
2	Вивчення семінарських занять	1	4	4	4
3	Робота на семінарських заняттях	10	4	40	40
4	Виконання завдань для самостійної роботи	5	6	30	30
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	25
Разом:			-		102
Розрахунок коефіцієнта: $60 : 102 = 0,59$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№ з/п	Назва теми	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Міжнародні відносини та світова політика (від 1945 р. до наших днів)		
1	Тема 1. Вступ до курсу «Міжнародні відносини та світова політика» Користуючись відповідною літературою підготувати глосарій основних понять та категорій пов'язаних з міжнародними відносинами та світовою політикою	5
2	Тема 2. Міжнародні відносини в Європі після Другої світової війни: європейська інтеграція і питання безпеки (1945 - сер. 2000-х рр.) Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Європейська інтеграція: передумови і основні етапи розвитку»	5

3	Тема 3. Міжнародні відносини після Другої світової війни: протистояння між США та СРСР (1945-1991 рр.) Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Початок «холодної війни». Створення воєнно-блокової системи»	5
4	Тема 4. Міжнародна політика в регіоні Близького та Середнього Сходу (серед. 1940-х - серед. 2000-х рр.) Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Близькосхідна проблема: шляхи врегулювання»	5
5	Тема 5. Міжнародні відносини в Азії, Африці, Латинській Америці: від периферійності до модернізації (1945 - сер. 2000-х рр.) Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Азія в системі міжнародних відносин в постбіполярну епоху»	5
6	Тема 6. Міжнародні відносини в постбіполярну епоху: становлення нового світового політичного порядку Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Україна в системі міжнародних відносин в постбіполярну епоху»	5
Разом		30

Критерії оцінювання

Бал	Критерій
5	студент засвоїв теоретичний матеріал, який вивесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендаційної, а й додаткової літератури та творчого підходу, чітке володіння понятійним апаратом, теорією; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним.
4	студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми, який вивесений на самостійну роботу, та певне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "5 балів", при наявності певних помилок або не знанні певних відомостей за відрахованими результатами. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним.
3	студент неповністю засвоїв тему для самостійного опрацювання, неадекватно володіє основними поняттями та положеннями відповідної дисципліни, невпевнено орієнтується в періоджерелах та рекомендаційній літературі; непереконливо відповідає, допитливі питання викликають невпевненість або відсутність знань.
1-2	студент не опанував навчального матеріалу з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в періоджерелах та рекомендаційній літературі, відсутнє наукове або логічне мислення.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється у письмовому вигляді. Тести та питання, що потребують розгорнутої відповіді: 15 тестових питань (1 бал за вірну відповідь) та 2 теоретико-практичних питання (по 5 балів).

5 – проблема розкрита повністю, матеріал викладений чітко, логічно, послідовно з дотриманням норм літературної мови та вимог оформлення.

4 – проблема розкрита достатньо повно, матеріал викладений чітко, логічно, послідовно з дотриманням норм літературної мови, але є огріхи у оформленні.

3 – проблема розкрита загальною, матеріал викладений недостатньо чітко, логічно, послідовно, з дотриманням норм літературної мови, є огріхи у оформленні.

2 – проблема частково розкрита, матеріал викладений нечітко, нелогічно, непослідовно, з дотриманням норм літературної мови, є огріхи у оформленні.

1 – проблема майже нерозкрита, матеріал викладений нечітко, нелогічно, непослідовно, без дотримання норм літературної мови, є помилки у оформленні.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Оцінювання знань студентів з урахуванням вимог Болонської декларації здійснюється за 100-бальною шкалою. Завдання поточного контролю (усні відповіді, наукові доповіді, реферати, доповідення, участь у дискусіях, підготовка до семінарських і практичних занять, виконані завдання для самостійної роботи, поточного модульного контролю) оцінюються в діапазоні від 0 до 60 балів. Решту – від 0 до 40 балів студент отримує під час письмового екзамену.

Виконання всіх видів робіт є обов'язковим для студента. Студент не допускається до екзамену, якщо за результатами поточного контролю набирає менше 35 балів.

Семестровий контроль знань студентів у формі письмового екзамену з дисципліни «Вступ до професії» здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістових модулів: «Теорія міжнародних відносин», «Міжнародні відносини та світова політика», «Правничі системи сучасності».

6.5. Оригіновий перелік питань для семестрового контролю.

1. Проаналізуйте початок радянсько-американського міжнародно-політичного конфлікту (1945-1955 рр.).
2. Охарактеризуйте період конфронтаційної стабільності (сер. 1950-х - поч. 1970-х рр.).
3. Охарактеризуйте період міжнародно-політичної розрядки (поч. - кін. 1970-х рр.).
4. Проаналізуйте політичні стосунки СРСР і США у 1980-1991 рр.
5. Охарактеризуйте передумови і початковий період євроінтеграції (кін. 40-х - кін. 60-х рр.).
6. Проаналізуйте процес інтеграції та безпеки в Європі наприкінці 1960-х - сер. 1980-х рр.
7. Покажіть еволюцію Європейського Союзу у 1992-2018 рр.
8. Охарактеризуйте геополітичні моделі сучасної світової системи.
9. Охарактеризуйте сучасний етап європейської інтеграції.
10. Проаналізуйте британську політичну стратегію на Близькому і Середньому Сході після Другої світової війни.
11. Охарактеризуйте стратегічні інтереси і блокову політику США в регіоні Близького і Середнього Сходу (сер. 40-х - кін. 60-х рр. XX ст.).
12. Проаналізуйте розширення впливу СРСР в регіоні Близького і Середнього Сходу (сер. 50-х - кін. 60-х рр.).

13. Проаналізуйте основні проблеми міжнародних відносин на Близькому і Середньому Сході протягом 1970-х — поч. 1990-х рр.
14. Проаналізуйте міжнародну політику в регіоні Близького і Середнього Сходу наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст.
15. Охарактеризуйте міжнародну політику та системні конфлікти в «третьому світі» (кін. 60-х - поч. 90-х рр.).
16. Проаналізуйте міжнародну політику провідних центрів сили протягом 1990-х - серед. 2000-х рр.
17. Доведіть, що міжнародні відносини в постбіполярну епоху є свідченням становлення нового світового політичного порядку.
18. Покажіть співвідношення і зв'язок сучасної міжнародної політики і глобалізації.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 30 год., із них: лекцій – 6 год., семінарські заняття – 8 год., модульний контроль – 2 год., самостійна робота – 9 год., семестровий контроль – 5 год.

Модул. (кільк. год.)	Тематичний курс № 1. Мікросрединні екосистеми водних тіл (140 год. за класом, 140 год.)			
Лекції (1 год., 3 год.)	Вступ. Заг. курс Мікросрединні екосистеми та розвиток життя (1 год.)	Мікросрединні екосистеми в екстремальних умовах (1 год.) Середні екосистеми (1 год.) Середньобільні екосистеми (1 год.) Високі екосистеми (1 год.) Середні екосистеми (1 год.) Середньобільні екосистеми (1 год.)	Мікросрединні екосистеми в екстремальних умовах (1 год.) Середні екосистеми (1 год.) Середньобільні екосистеми (1 год.) Високі екосистеми (1 год.) Середні екосистеми (1 год.) Середньобільні екосистеми (1 год.)	Мікросрединні екосистеми в екстремальних умовах (1 год.) Середні екосистеми (1 год.) Середньобільні екосистеми (1 год.) Високі екосистеми (1 год.) Середні екосистеми (1 год.) Середньобільні екосистеми (1 год.)
Семінарські заняття (1 год., 8 год.)	Мікросрединні екосистеми водних тіл (1 год.) Другі екосистеми (1 год.) Середні екосистеми (1 год.) Середньобільні екосистеми (1 год.) Високі екосистеми (1 год.) Середні екосистеми (1 год.) Середньобільні екосистеми (1 год.)	Мікросрединні екосистеми в екстремальних умовах (1 год.) Середні екосистеми (1 год.) Середньобільні екосистеми (1 год.) Високі екосистеми (1 год.) Середні екосистеми (1 год.) Середньобільні екосистеми (1 год.)	Мікросрединні екосистеми в екстремальних умовах (1 год.) Середні екосистеми (1 год.) Середньобільні екосистеми (1 год.) Високі екосистеми (1 год.) Середні екосистеми (1 год.) Середньобільні екосистеми (1 год.)	Мікросрединні екосистеми в екстремальних умовах (1 год.) Середні екосистеми (1 год.) Середньобільні екосистеми (1 год.) Високі екосистеми (1 год.) Середні екосистеми (1 год.) Середньобільні екосистеми (1 год.)
Самостійна робота	20 год.			
Модульний контроль (1 год., 2 год.)	Модульна самостійна робота (25 год.)			
Разом	142			

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. *Гайдуков Л.Ф. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980-2000 роки): підручник / Л.Ф. Гайдуков, В.Г. Кремень, Л.В. Губерський [та ін.]. - Київ : Либідь, 2001. - 624 с.*
2. *Головченко В.І., Степанов О.П. Нариси з історії міжнародних відносин та зовнішньої політики країн Азії й Африки: навч. посіб. / В.І. Головченко, О.П. Степанов. - К.: Юрисконсульт, 2014. - 424 с.*
3. *Крушинський В.Ю. Міжнародні відносини та світова політика. 1945-1980: навчальний посібник / В. Ю. Крушинський, В. А. Манжоза. - К.: Либідь, 2007. - 192 с.*
4. *Макій А. І. Міжнародні організації: навчальний посібник для студентів ВНЗ / А. І. Макій, Т. П. Яно, І. Г. Бабіць. - Київ: Центр учбової літератури, 2018. - 280 с.*
5. *Розач О. Транснаціональні корпорації та експорт нових індустриальних країн Азії: монографія / О. Розач, В. Косьміна. - Київ: Центр учбової літератури, 2017. - 256 с.*

Додаткова

1. *Бахов І. С. Канадський мультикультуралізм: від схвалення до критики (фобії) / І. С. Бахов : за ред. Н. М. Чернуха. - Київ: Центр учбової літератури, 2018. - 172 с.*
2. *Бжезінський З. Стратегічне бачення. Америка і криза глобальної влади. - Львів: Літопис, 2012. - 168 с.*
3. *Біловус, Л. Україна і США: дипломатичні відносини в контексті викликів XXI ст. (на матеріалах преси української діаспори) / Л. Біловус // *Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал*. - 2017. - N 11. - С.14-18.*
4. *Бруз В.С. Роль ООН у врегулюванні міжнародних конфліктів і в боротьбі проти тероризму. - К., 2010.*

5. Васильєва-Чекаленко Л.Д. *Україна в міжнародних відносинах (1944-1996 рр.): навчальний посібник* / Васильєва-Чекаленко Л.Д. - Київ : Освіта, 1998. - 174 с.
6. Віденська конвенція про дипломатичні зв'язки від 18 квітня 1961 р. // Дипломатична і консульська служба: Збірник документів / Ука. Кротюк С. Ф. - К.: КИМУ, 2003. - С.3-7.
7. Віднянський С.В. *Зовнішня політика України: еволюція концептуальних засад та проблеми реалізації* / С. В. Віднянський, А. Ю. МАРТИНОВ // *Український історичний журнал*. - Київ : УІЖ, 2011. - № 4. - С. 55-76.
8. Гаїн В., Копилов С. *Новітня історія країн Європи та Америки. 1945-2002 рр.* - Київ: Либідь, 2004. - 623 с.
9. Гелей С. Д. *Політико-правові системи світу: навчальний посібник* / С. Д. Гелей, С. М. Рутар. - Київ : Центр універсальної літератури, 2017. - 345 с.
10. Головаченко В., Кравчук О. *Країнознавство: Азія, Африка, Латинська Америка, Австралія і Океанія: Навчальний посібник.* - К., 2006.
11. Головаченко В.І. *Регіоналістика: Азія, Африка й Латинська Америка: Навчальний посібник.* - К., 2012.
12. Горобець І. *Пакистан: між ядерним статусом і долею дефолтної держави [Текст]* / І. Горобець // *Зовнішні справи : суспільно-політичний журнал*. - 2013. - № 6. - С. 16-18.
13. Гречанинов В. *Сучасний В'єтнам - робота на майбутнє* / В. Гречанинов // *Зовнішні справи : суспільно-політичний журнал*. - 2013. - № 6. - С. 26-27.
14. Денисенко А., Туркєвич В., Шпаковєки Л. *Лідер двох епох. Азербайджансько-українські відносини через призму життя і діяльності Гейдара Алієва.* - К.: Вид. Інформаційно-видавничого центру «Планета», 2013. - 323 с.
15. Джекшенкулов А. *Новые независимые государства Центральной Азии в мировом сообществе.* - Москва, 2000. - 128с.

16. Дорошко М.С. Геополітичне середовище та геополітична орієнтація країн СНД : навч. посібник / М. С. Дорошко, Н. В. Шпакова. - Київ : ЦУЛ, 2011. - 204 с.
17. Дорошко М.С. Геополітичні інтереси та зовнішня політика держав пострадянського простору : навч. посіб., 2012. - 228 с.
18. Дюрозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів / Пер. з фр. - К.: Основи, 1995. - 903 с.
19. Європейська інтеграція: навчальний посібник / ред. М. І. Макаренко, Л. І. Хомутенко. - Київ: Центр учбової літератури, 2018. - 344 с.
20. Європейський Союз: консолідовані договори [Текст] / наук. ред. В. Мурашюк. - Київ : Row-Row, 1999. - 206 с.
21. Задорожний О.В. Нормативний зміст принципу добросовісного виконання міжнародних зобов'язань у сучасному міжнародному праві // Право і суспільство. - 2015. - №4. - Ч.4. - С. 19-20.
22. Жумабоев А. Казахстан-Україна: между прошлым и будущим / А. Жумабоев. - Киев : Ежемесячник "2000" : Довіра, 2010. - 367 с.
23. Зовнішні і внутрішні становища України у 2017 році: аналіз проблем і варіанти рішень / ред. В. П. Горбулін. - Харків : Фоліо, 2018. - 927 с.
24. Іваницька О. П. Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки у постбіполярний період (1990-і - 2000-і роки): Навч. посіб. - К.:Видавничий Дім «Слово», 2012. - 720 с.
25. Ігнат'єв П.М. Країнознавство. Країни Азії: навч. посібник / Ігнат'єв П. М. - вид. 2-ге. - Чернівці : Книги - ХХІ, 2006. - 424 с.
26. Історія Великої Британії: навчально-методичний посібник / уклад.: І. І. Кривошея, О. В. Баранюк. - Київ: КНТ, 2017. - 206 с.
27. Кальдакоресен П. Мировая политика. 1945-2000. - М.: Международные отношения, 2003.
28. Капітоненко М.Г. Міжнародні конфлікти: навч. посіб. для студ. виш. навч. закл. - К.: Либідь, 2009. - 352 с.

29. Киридон А. Релігійний чинник у міжнародних відносинах : Частина 1 / А. Киридон // *Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал*. - 2017. - № 1. - С.56-60.
30. Киридон А. Релігійний чинник у міжнародних відносинах. Ч.2 / А. Киридон // *Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал*. - 2017. - № 2. - С.50-53.
31. Кириченко В. М. *Політичні системи світу: навчальний посібник* / В. М. Кириченко. - Київ: Центр учбової літератури, 2017. - 216 с.
32. Киссинджер Г. *Дипломатія*. - Москва, 1997.
33. Кононенко С. Міжнародні відносини та їх системи // *Політичний менеджмент*. - 2013. - №1-2. - С. 186-195.
34. Коппель О. А., Пархомчук О. С. *Міжнародні системи. Світова політика*. - К.: ФАДА ЛТД 2001. - 224 с.
35. Копійка В.В. *Європейський Союз: Історія і засади функціонування: Навч. посіб.* — 2-ге вид., виправ. і доп. / Копійка В.В.; Шипкарєнко Т.І. — К., 2012. — 759 с.
36. Копійка В.В. *Розширення Європейського Союзу. Теорія і практика інтеграційного процесу: Монографія*. - К., 2002.
37. Криль М.М. *Історія Центрально-Східної Європи (кінець XX – початок XXI ст.) / Навчальний посібник. 3-є вид., виправл. і доповн.* - К.: Знання, 2013. - 278 с.
38. Лошкарев И. Д. *Ресурсы этнического либбизма во внешней политике США: теоретические аспекты* / И. Д. Лошкарев // *Мировая экономика и международные отношения*. - Москва, 2017. - Т.61 - №3. - С.76-83.
39. Мадіссон В.В. *Політологія міжнародних відносин: навчальний посібник для студ. зум. фрак-тів вузів* / В. В. Мадіссон, В. А. Шахов. - К.: Либідь, 1997. - 176 с.
40. Мальська М. П. *Основи європейської інтеграції: підручник* / М. П. Мальська, Е. В. Антонович. - Київ : Центр учбової літератури, 2018. - 319 с.

41. Международные отношения: теории, конфликты, движения, организации / М.М. Лебедева, П.А. Цыганков и др. - 3-е изд. - М., 2012.
42. Механізми координації європейської політики: практика країн-членів та країн-кандидатів / Центр економічного розвитку ; ред. Н. Гайдук. - Київ : Миланум, 2003. - 380 с.
43. Мировая политика и международные отношения: Учеб. пособ. / Под ред. С. А. Ланцова, В. А. Ачкасова. - СПб.: Питер, 2008. - 448 с.
44. Михеев В.В. Китай: фактор съезда и фактор Трампа / В. В. Михеев, С. А. Луканин, С. В. Исламьев // МЭМО. - Москва : Наука, 2017. - Том 61, № 6. - С. 23-32.
45. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945–1970-ті роки): Підруч. / В. А. Манжолі, М. М. Білоусов, Л. Ф. Гайдуков та ін. — К.: Либідь, 1999. — 558 с.
46. Міжнародні організації: навч. посіб. / Ред. Ю.Г. Козак. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. - 223 с.
47. Мельничук І.М. Інтеграційні проекти Російської Федерації на пострадянському просторі: монографія / І.М. Мельничук. - Черніші: Чернівецький нац. у-т, 2015. 400 с.
48. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1970 - 2000 рр.) / В.С. Брух, В.М. Матвієнко та ін. - Київ: "Либідь", 2000.
49. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980-2000-ні роки): підруч. / В. А. Манжолі, М. М. Білоусов, Л. Ф. Гайдуков та ін. — К.: Либідь, 2001. — 622 с.
50. Міжнародні відносини та світова політика: Підручник / Кер. авт. кол. В. Ю. Крушинський; за ред. В. А. Манжолі. - К.: ВПЦ «Київський університет», 2010. - 863 с.
51. Міжнародні організації: Навч. посіб. / За ред. О.С. Кучика. - 3-ге вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2007. - 749 с.
52. Негрей М. В. Теорія прийняття рішення: навчальний посібник / М. В. Негрей, К. Л. Тужик. - Київ: Центр учбової літератури, 2018. - 271 с.

53. Неліпа Д.В. Системний аналіз в політології: Підруч. / Д.В. Неліпа. – К.: «Центр вищої літератури», 2013. – 304 с.
54. Современная история стран Азии и Африки: В 3 частях / Под ред. А.М. Родригеса. – М., 2010.
55. Орлова Т.В. История новых независимых держав: навч. посібник. – К., 2010.
56. Павлюк О. *Політика США щодо Ісламської Республіки Іран: від співробітництва до енергії "струмування"*: монографія / О. Павлюк. – Чернівці: Букрек, 2016. – 231 с.
57. Перепелниця Г.М. Конфлікти в посткомуністичній Європі: монографія. – К.: НІСД, 2003. – 432 с.
58. Перепелниця Г.М. Україна-Росія: війна в умовах співіснування. – К.: Видавничий дім «Стилос», 2015. – 880 с.
59. Погоріла Н. *Стратегія національної безпеки США за президентства Баракка Обами* / Н. Погоріла // *Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал*. – 2017. – № 1. – С. 11-15.
60. Потехін О. *США, НАТО і загрози сучасному світовому порядку* / О. Потехін // *Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал*. – 2017. – № 11. – С. 5-9.
61. Почепцов Г. *Сучасні інформаційні війни*. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2015. – 497 с.
62. Проць С.В. Міжнародні відносини та зовнішня політика. 1914-1991 роки: Навч. посіб. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2009. – 140 с.
63. Світова та європейська інтеграція. Навчальний посібник. – Львів: ЛРІДУ, 2005.
64. Світові інтеграційні процеси в умовах трансформації міжнародних систем: Навчальний посібник / За ред. ЛД. Чекиленко. – К.: Дипломатична академія України при МЗС України, 2013. – 628 с.
65. Современная Африка: метаморфозы политической власти / Отв. ред. А.М. Васильев. – М.: Вост. Лит., 2009.

66. Современный Китай в системе международных отношений / Д.В. Буров. - 2-е изд. - М., 2013.
67. Современное международные отношения / Под ред. А.В. Торкунова. - М., 2013.
68. Сорока М.М. Світ відкриває Україну: про зовнішню політику Української держави у 90-х роках ХХ століття: статті, документи, коментарі / Михайло Сорока. - Київ: Київська правда, 2001. - 782 с.
69. Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин. Економічна інтеграція України у світове господарство: кал. монографія / За ред. І.М. Посохова, П.Г. Перерин, О.Д. Матросова, В.Г. Дюжені, В.О. Матросової. Харків: НТУ «ХП», 2016. - 450 с.
70. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика: навч. посіб. / Ред. М.П. Требін. - Харків: «Право», 2016. - 540 с.
71. Ткаченко В.Н. Україна - не Россия: испытание майданом [Текст] / В. Н. Ткаченко. - Киев: Знання України, 2014. - 91 с.
72. Толстов С. Міжнародна політика США: у пошуку нових підходів / С. Толстов // Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал. - 2017. - № 10. - С.6-9.
73. Толстов С. Санкційний поріг Президента США Трампа / С. Толстов // Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал. - 2017. - № 8. - С.6-8.
74. Транснаціональні корпорації: навчальний посібник / ред. О. П. Шкурупій. - К.: Центр умової літератури, 2016. - 239 с.
75. Троян С. "Війна пам'ятей" і пошук моделей порозуміння у Центрально-Східній Європі / С. Троян, А. Киридон // Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал. - 2017. - № 9. - С.22-25.
76. Троян С. Українсько-польські відносини 2014-2017: зміна парадигми чи новий формат співробітництва? / С. Троян, А. Киридон // Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал. - 2017. - № 8. - С.16-18.
77. Труш С.М. Опозиції КНР і США на рубежі Обама - Трамп: політичні та воєнно-політичні аспекти / С. М. Труш // США, Канада:

- науковий і суспільно-політичний журнал. *Економіка. Політика. Культура*. - 2017. - № 3. - С. 48-67.
78. Чалий В. Україна - США: актуальні питання стратегічного партнерства / В. Чалий // *Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал*. - 2017. - N 12. - С. 46-47.
79. Чекаленко Л. Брексіт: розуміння за британським сценарієм / Л. Чекаленко // *Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал*. - 2017. - N 9. - С. 11-15.
80. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика: підручник для студентів ВНЗ / Л. Д. Чекаленко. - Київ : Либідь, 2006. - 712 с.
81. Шамборонський Г.О. Регіональна політика Європейського Союзу: навчальний посібник / Г. О. Шамборонський. - К.: Знання, 2011. - 187 с.
82. Шершні С. "Золотий" ювілей АСЕАН: досягнення і проблеми розвитку / С. Шершні // *Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал*. - 2017. - N 9. - С. 6-10.
83. Храбан І. Зовнішня політика Федеративної Республіки Бразилії / І. Храбан, О. Барсбаш // *Зовнішні справи*. - 2017. - N 5. - С. 36-39.

Курсивом відмічено позиції рекомендованих джерел, наявних у бібліотечних фондах Університету.